

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Lib. III. Decretalium. In quo agitur De Rebus, quae in iudicium devenire solent, cujusmodi sunt, de vita et moribus Clericorum, ...

Schlüter, Georg

Augustæ Vindelicorum, 1708

§. 3. De hæreditate.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73045](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73045)

2022 *Not. 12.* Successionem legitimam esse, quæ fit secundum leges, qualis ex parte patris; successio naturalis fit naturaliter non attentâ lege positiva, qualis ex parte Matris juxta *Glof. in tit. C. unde vir. & uxor.* Similiter juxta *Azon. in summa de success. edict. C. & ff. eod. tit. L. 1.* Datur successio interdum de capite in caput, & interdum de gradu in gradum. Successio de capite in caput est, cum deficiente primo capite liberorum, oritur secundum caput agnatorum, & isto deficiente, succedit tertium caput cognatorum, & cognatis deficientibus, succeditur quarto per ordinem; unde *vir. & uxor C. eod. tit. scilicet succedit Vir Uxorivel Uxor viro, excluso fisco.* Successio de gradu in gradum est, quando plures personæ sunt in eodem capite in diversis gradibus, una prior, & alia posterior: nam pro priori repulsa, vel reputatione, vel aliter, sequens succedit *L. 1. ff. success. edict.*

§. 3.

De hereditate.

2023 **H**ereditas in contractu inter vivos sumitur pro bonis, & facultatibus; ut, si quis dicat: *do tibi hereditatem meam,* intelligitur dare suas facultates juxta *Bart. in L. quandoque §. si servum. ff. de legat. 1.* Unde hereditas venit appellatione rerum: Nam juxta eundem *Bart. in L. licet, C. de pactis,* si bona relinquuntur sub appellatione rerum, continetur tota hereditas: sumitur verò à *Molina som. 1. tract. 2. D. 2. pro jure,* quod ad bona defuncti habet, & quo denominatur *heres,* & computatur inter res incorporales, & quidem in ultimis voluntatibus; unde juxta *Bartol. in Rubric. de heredit. acquirend.* Sic definitur: *est successio in univrsam jus, quod defunctus habebat.*

2024 *Not. autem 1.* quod tota hereditas *Assis* appellatione comprehendatur, *L. nihil aliud, & L. hereditatis, ff. de verb. signif. Dividitur Assis in duodecim partes æquales, quas uncias dicimus ab uno; dividitur etiam in duodecim partes in æquales, quarum nomina sunt unica sextuncx, sextans, quadrans, triens, quincunx, semis, septunx, bes, Dodrans, Dextrans, & Deunx.*

Not. 2. quod unica sit duodecima pars ex æqualibus assis, & primâ ex inæqualibus; sic dicitur, quod nati ex concubinis in domo, succedant in duabus uncias, id est in duabus partibus duodecim partium assis, si alii legitimi non supersunt; sextuncx est unica cum semiuncia, sextans habet duas uncias, & est sexta pars assis; quadrans habet tres uncias, & est quarta pars assis, triens habet quatuor uncias, & est tertia pars assis. Quincunx habet quinque uncias; semis, habet sex uncias, & est dimidium assis, septunx habet septem uncias, bes habet octo uncias, dodrans habet novem uncias, dextrans habet decem uncias, deunx habet undecim uncias.

Not. 3. varias esse voces, quibus hereditas nominatur, nam *fiduciaria,* alio nomine *Fideicommissaria* (ut habetur *L. certa ff. si certum*) dicitur à fide hæredis, cui committitur; legitima dicitur, cum fit successio ex testamento; honoraria pratoria, cum bonorum possessionem accipimus, communis, quæ ad utrumque æqualiter lege venit; justa quæ jure legitimo obvenit, id est cognationis nomine commissa vocatur hereditas, in qua id commissum est, propter quod alteri datur.

Dicitur etiam *transmissa,* quod idem est, ac translata à domino ipsius hereditatis moriente in ipsius hæredes, unde cum hæres (ut inquit *Molina 10. 1. D. 180.*) eo ipso, quod hereditatem adit, suam illam efficiat, manifestum est, si hereditate aditâ ex hac vita decedat, illam transmittere ad quosque ipsius hæredes, non secus, atqui alia sua bona, hereditas non adita (ut habetur ex *L. quoniam, C. de jure delib. regulariter ad alios non transmittitur. Locuples hereditas* (apud *Azonem in Rub. C. de bo. lib. §. petitur*) censetur illa, quæ major est centum aureis: aliter explicatur à *Glossâ ad L. si quis mihi, §. 2. ff. de acq. heredit. V. hereditatem,* & ponitur discrimen inter *opulentam,* & *locupletem,* quasi opulenta dicitur, quæ affert opes sine vexatione, sed locuples, quæ etiam vexationem habet, seu quæ affert opes incommodis annexas.

Not. 4. inter hereditatem delatam, jacentem, & aditam, esse connexionem cum discrimine, nam *delata* dicitur,

tur, quando quis eam adeundo consequi potest, L. delata, ff. de v. signif. & tripliciter deservitur, scilicet jure hæreditario, ab intestato, & jure honorario, id est bonorum possessione; *Jacens* dicitur, quando nondum à quoquam adita est, & quamdiu sine Domino est, & sic apud Ulpianum L. 1. ff. de bonis possess. furt. dicuntur bona hæreditatis *jacere*, quando jacet vacua sine dominio; *adita* dicitur, quando acceptatur, quia *adire hæreditatem* nihil aliud est, quam velle illam habere, & in nuda & sola voluntate consistit, §. fin. Instit. de hæred. qualit. & differ.

2029 Not. 5. Hæreditatem dici *expilatam*, cum quis committit crimen expilatæ hæreditatis: si quis enim (inquit Molina tom. 3. D. 681. n. 9.) ex hæreditate, quæ ad ipsum non pertinet, aliquid indebitè usurpet, sive hæreditas adhuc jaceat, quia à legitimo hærede nondum est adita, sive ab eo sit adita, eaque aditione comparaverit dominium, sed nondum possessionem illius obtinuerit, is non dicitur *fur* præse, neque in poenas *furti* à jure statutas incidit; sed incidit in crimen aliud, quod vocatur *expilata hæreditatis*, L. 2. ff. de crim. expil. hæred. & L. ult. C. eod. tit. Deinde *commissam*, quando cadit in commissum, seu quando ex poena contracta debetur alicui, sic merces commissæ dicuntur, quæ ob non solumum vectigal, Publicanorum sunt factæ.

2030 Not. 6. *Cadere hæreditate* idem valere, atque hæreditatem perdere, ut, quando Testator ait, *si hæres non impleat voluntatem meam, hæreditate cadat*, ita Barbof. er. de diction. dist. 50. In eadem significatione accipitur, quando dicitur quis *cadere causâ*, cum litem *perdit*. L. Stichum §. penult. de solut. quando dicitur *cadere dominio*, cum dominium amittit; *restituere hæreditatem* non esse idem, ac *solvere*, L. non enim. ff. ad Trebell. sed, & *reddere*, v. g. quando hæreditas fidei commissaria est, ut sumitur ex L. Cum hæreditas ff. ad Trebell. & tunc, sive restituat hæres re ipsa, sive verbo, semper restituere videtur.

2031 Not. 7. Hæreditatem *avocari*, si Testator, ut intestatus moreretur, incidit tabulas, & hoc approbaverint ii, qui ab intestato venire desiderant; *repudiari*, cum is, ad quem delata est, adire recusat: nam repudiatur ea tantùm, quæ jam delata est L. 1. Tom. III.

§. Decretalis, ff. de success. edict. Dicitur vero hæreditas *amitti*, quando hæres excludi se ab ea tempore passus est: Omittens hæreditatem (ut ait Albericus v. eod.) non minuit sua bona, *abstinere* se hæreditate, & *retinere* hæreditatem contraria sunt, & in iis solis ponuntur, qui sui, & domestici hæredes appellantur, nam extranei, vel adire, vel repudiare dicuntur; unde est titulus lib. 6. C. de repudianda, vel *abstinenda hæred.* Dicitur etiam *cedere* hæreditatem, qui renunciat; nam verbum *cedere* hac significatione accipitur in c. quàm periculosum. 7. q. 1.

2032 Not. 8. *Erciscere*, verbum antiquum, idem esse, ac *dividere* (fortè derivatum à verbo *arcco*) est, quod in divisione hæreditatis, altera ab utraque, vel altera arceatur, id est separatur. 9. per *viriles partes* in hæreditate intelligi *partes aequales*, quæ scilicet pro numero personarum, & in capita constituuntur, ut tot sint, quot sunt & personæ, L. 1. §. nunc tractemus. ff. de suc. & rat. dist. per collationem bonorum juxta Molin. tom. 1. D. 237. intelligi collationem in communem bonorum parentis defuncti acervum, ex quo legitima debetur eorum perfectiorum bonorum, quæ afferentis effecta erantur, cum aliis, tanquam hæres, in eo succedat; hanc definitionem ibidem latè exponit; de hac collatione bonorum est titulus in Codice, apud Azon. in sum. C. de collat. dicitur collatio, quasi in communelatio, & est jus, quo res quedam non hæreditaria fit hæreditaria, id est, reäigitur in commune.

§. 4.

De Legatis, & Fideicommissis.

2033 **Q**uestio 1. est, quid sit *legatum*? quod juxta Florentinum in L. Legatum est. ff. de legatis, 1. sit delibatio hæreditatis, qua Testator ex eo, quod universum hæredis foret, alicui quid collatum velit, vel juxta Modestinum, in L. legatum, ff. de leg. 2. est donatio, testamento relicta; vel, ut latius declarat Justinianus §. Legatum itaque. Instit. de legat. Legatum est donatio quadam, à defuncto relicta, ab hærede præstanda; intellige mediatè, vel immediatè, ut hac definitione contineatur fideicommissum particulare, quod Legatarius gravatur alicui alteri dare.

2034 **Q**uestio altera est, quid sit *fideicommissum*

ooo

missum